

عنوان مقاله:

تطبیق و تحلیل صفحه آرایی در دو نگاره از شاهنامه بایسنقری و شاهنامه طهماسبی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 10، شماره 19 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

زهره دوازده امامی - کارشناس ارشد ارتباط تصویری، دانشگاه هنر تهران، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نطنز، اصفهان،
عضو هسته پژوهش زنان

زهره بانکی زاده - کارشناس ارشد پژوهش هنر، دانشگاه الزهراء، مدرس دانشگاه فرهنگیان، اصفهان

خلاصه مقاله:

هنرمندان دوران تیموری (مکتب هرات) به مصور سازی کتاب های ادبی اهمیت بسیاری دادند که این خود باعث پیشرفت ویژه ای برای کتاب آرایی در آن زمان گردید. اصول مطرح شده امروزی در صفحه آرایی، در آن دوران مطرح نبوده؛ ولی به طور واضح ذهن هنرمند به طور ناخودآگاه درگیر این اصول و روابط بوده است یکی از آثار برجسته در این زمره شاهنامه بایسنقری است، تاثیر مکتب هرات و شاهنامه بایسنقری (دوره تیموری) را در آثار دوران بعد میتوان مشاهده کرد، از جمله شاهنامه طهماسبی (دوره صفوی). بررسی عواملی که در ساختار صفحه آرایی موثر است از قبیل تقسیم بندی سطوح، تاثیر تزیینات و نقوش، و وسعت و مکان نوشته ها از مهم ترین اهداف نگاره های مورد بررسی: مندرشترنج را در حضور انوشیروان می آموزد از شاهنامه بایسنقری و کیخسرو دستور به فراخوانتوس می دهد از شاهنامه طهماسبی، در این جستار می باشند. از انجام این تحقیق به شیوه تطبیقی و تحلیلی یافته هایی حاصل شد؛ با وجود شباهت های فراوان بین دو نگاره (تقسیم بندی سطوح، گرید سه ستون، استفاده از قرینگی و نقش ارتباطی نقوش)، تمهیداتی که برای از بین بردن قرینگی محض در صفحه انجام گرفته در دو نگاره کاملا متفاوت است. نگاره شاهنامه بایسنقری خلوت و عناصر درحد نیاز به کار رفته اند و نوعی سنجیدگی در استفاده از عناصر مشاهده میشود اما در نگاره شاهنامه طهماسبی هنرمند نوعی تکثر و فراوانی را در استفاده از عناصر گوناگونتر نظر داشته است.

کلمات کلیدی:

مکتب هرات، دوره صفوی، صفحه آرایی، نگاره، شاهنامه بایسنقری و طهماسبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1004755>

